

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Broj: S1 3 IŽ 048518 24 IŽ
Sarajevo, 04.07.2024. godine

Sud Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću apelacionog odijeljenja sastavljenom od sudija Mirsade Džindo, kao predsjednika vijeća, Zvezdane Antonović i Redžiba Begića, kao članova vijeća, odlučujući o žalbi političke stranke Ujedinjena Srpska sa sjedištem u Banja Luci, ul. Jovana Dučića 25, koju zastupa predsjednik stranke dr Nenad Stevandić, izjavljenoj protiv odluke Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine broj: 05-01-07-5-685/24 od 27.06.2024. godine, o utvrđenoj odgovornosti za preuranjenu izbornu kampanju, u nejavnoj sjednici, održanoj dana, 04.07.2024. godine, donio je

R J E Š E N J E

Žalba se odbija.

O b r a z l o Ź e n j e

Odlukom Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine broj i datum navedeni u uvodu, utvrđeno je da je politička stranka Ujedinjena Srpska odgovorna što je pristalica ove političke stranke Slavka Brezo, aktalna odbornica u Skupštini Opštine Pale i predsjednica Regionalnog odbora Ujedinjene Srpske, putem društvene mreže Facebook vodila preuranjenu izboru kampanju, čime je prekršila pravila ponašanja u izbornom periodu iz člana 7.1 Izbornog zakona BiH, pa joj je na osnovu člana 6.7 stav 2. tačka 1) Izbornog zakona BiH i primjenom člana 19.9 stav 1. tačka 3) i stav 2. Izbornog zakona BiH izrečena novčana kazna u iznosu od 3.000,00 KM (slovima: tri hiljade konvertibilnih maraka).

Protiv ovog rješenja žalbu je blagovremeno podnijela politička stranka Ujedinjena Srpska povrede odredaba upravnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. Navodi, da je dispozitiv pobijane odluke nejasan, jer se ne utvrđuje na koje konkretno objave se Odluka odnosi niti se tačno definiše vrijeme njihove objave; obrazloženje nijednim svojim dijelom ne navodi kako i na koji način su vrednovane tvrdnje Ujedinjene Srpska i zašto nijedan od njih nije uvažen. Nadalje ističe da CIK ne obrazlaže ko je neovlašten za podnošenje podneska na osnovu kojeg je pokretnut postupak po službenoj dužnosti, niti na koji način neznani incijator ispunjava uslove za podnošenje incijative, kao da ne daje obrazloženje kako i na koji način period od raspisivanja izbora do perioda zvaničnog početka izborne kampanje predstavlja

osnov za derogiranje ljudskih prava koja podrazumijevaju pravo na izražavanje, zabranu svih aktivnosti političkih subjekta, zabranu profesionalno-humanih aktivnosti na unapređenju zdravlja i zabranu izvršenja međunarodnih smjernica. Da bi pobijana odluka CIK BiH bila zasnovana na zakonu nužno je bilo da utvrdi daje Slavka Brezo kandidat za izbore Ujedinjene Srpske ili da su besplatni PAPA testovi program ove stranke, tačno vrijeme kada je sporna aktivnost izvršena i da je navedena objava radnja vođenja izborne kampanje. Isto tako, navodi da pobijana odluka ne navodi datum, vrijeme i mjesto načinjenog prekršaja, kao i da CIK BiH ne utvrđuje tj. ne obrazlaže na adekvatan način da li provođenje akcije besplatnog PAPA testiranja ili isključivo objava ove akcije na Facebook mreži predstavlja povredu Izbornog zakona BiH. Takođe, Izborni zakon ne uvodi nerušljivu fikciju da su sve aktivnosti političkog subjekta u periodu od raspisivanja izbora do perioda zvaničnog početka izborne kampanje, radnje vođenja izborne kampanje, zbog čega je nužno utvrditi da li neka radnja predstavlja izbornu kampanju i nije dovoljno samo paušalno utvrditi da je došlo do neke povrede. Pobijanom odlukom se ograničava sloboda izražavanja, te se poziva na odredbe Evropske konvencije o zaštiti ljudski prava i osnovnih sloboda. Od Suda BiH traži da uvaži žalbu, pobijanu odluku poništi i sam riješi stvar ili da se pobijana odluka preinači i žalilac oslobodi od odgovornosti, ili pak da se pobijana odluka poništi i predmet vrati prvostepenom organu na ponovno odlučivanje.

U odgovoru na žalbu, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine predložila je da Sud žalbu odbije kao neosnovanu jer je pobijana odluka donesena na pravilan i potpun način na osnovu utvrđenja da objava na društvenoj mreži ima karakter preuranjene izborne kampanja za koju je odgovoran politički subjekt čiji je pristalica objavu izvršio.

Žalba nije osnovana.

Prema stanju u spisu proizlazi da je Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu CIK BiH) dana 18.06.2024. godine nakon što je zaprimila informaciju sa dokazima podnesenu od strane TRANSPARENCY INTERNATIONAL Bosna i Hercegovina, Udruženje za borbu protiv korupcije Transparency International u BiH, o postojanju kršenja odredbe člana 7.1 i člana 16.14 stav 3. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22 i 24/24), pokrenula po službenoj dužnosti u smislu člana 6.2 stav 1. Izbornog zakona BiH postupak utvrđivanja odgovornosti političke stranke Ujedinjena Srpska iz razloga što je aktualna odbornica u Skupštini Opštine Pale i predsjednica Regionalnog odbora Ujedinjenje Srpske, Slavka Brezo, inicirala i organizovala akciju besplatnog PAPA testa, ali ispred političke stranke kojoj pripada, uz promotivne postere sa logotipima Ujedinjene Srpske i pozivom za besplatan pregled uz obećan besplatan prevoz za sve one koji nemaju prevoz.

Navedenu informaciju CIK BiH je dostavila političkoj stranci Ujedinjena Srpska na izjašnjenje u roku od 24 sata od prijema akta. Žalitelj je blagovremeno dostavio izjašnjenja navodeći da su ključna pitanja u predmetnom slučaju da li se

2

organizovanje besplatnog PAPA testa i organizovanje besplatnog prevoza može kvalifikovati kao radnja vođenja izborne kampanje odnosno radnja obećanja novčane nagrade ili druge materijalne koristi sa ciljem dobijanja podrške birača iz člana 7.3. Izbornog zakona BiH. Nadalje, akcija besplatnog PAPA testa i obezbjeđenje besplatnog prevoza u ruralnim oblastima predstavlja zdravstvenu mjeru sekundarnog karaktera koja je usmjerena ka unapređenju i zaštiti zdravlja žena i ne može da se svede na izbornu kampanju. Ove aktivnosti su u skladu sa međunarodnim preporukama, pravnim okvirima i moralnim obavezama koje društvo ima prema svojim građanima i ne postoji vrijeme u kojem je zabranjeno njihovo vršenje. Posebno su istakli da dokazani rezultat pomenute aktivnosti je poboljšanje zdravstvenog stanja i kvaliteta života žena u zajednici, a ne vođenje političke kampanje kako se u prijavi nagađa. Smatra da nije moguće biti kriv i kažnjen po osnovu Izbornog zakona BiH zbog omogućavanja građanima Republike Srpske da u skladu sa domaćim i međunarodnim pravom koriste svoje ljudsko pravo na očuvanje, prevenciju i zaštitu zdravlja, kao i da prekršaj iz člana 7.3 Izbornog zakona BiH ima svoj objektivni i subjektivni elemenat. Objektivni elemenat jeste "obećanje novčane nagrade ili druge materijalne koristi", a subjektivni elemenat sadržan je u dijelu koji propisuje razlog obećanja a to je „sa ciljem dobijanja podrške birača". Kako bi došlo do prekršaja, moraju se kumulativno ispuniti oba uslova. Stoga organizovanje besplatnog PAPA testa i prevoza ne predstavlja traženi objektivni elemenat prekršaja, kao i da PAPA test kao ni prevoz sa ciljem njegovog obavljanja nisu novčana nagrada niti su materijalna korist. Subjektivni psihološki elemenat prekršaja „sa ciljem dobijanja podrške birača" se mora dokazati na osnovu materijalnih dokaza koji ovdje ne postoje, te da dokazi koji su priloženi od strane Transparency International ni na koji način ne dokazuju da je cilj akcije dobijanje podrške birača, da materijalni dokazi koje je Transparency International sadrži materijalni dokaz da cilj nije bio podrška birača, već „Cilj ove akcije je bio omasoviti preventivne preglede i skrenuti pažnju široj javnosti na značaj PAPA testa". Na navedenu inicijativu se izjasnila i Slavka Brezo u kojoj je istakla navodi da pruža podršku svim navodima koje je dostavila Ujedinjena Srpska

Uvidom u kompletan spis predmeta i dostavljeni snimak objave sa društvene mreže Facebook, pravilan je zaključak CIK BiH da je politička stranka Ujedinjena Srpska odgovorna za kršenje člana 7.1 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, jer je Slavka Brezo, aktualna odbornica u Skupštini Opštine Pale i predsjednica Regionalnog odbora Ujedinjene Srpske, putem društvene mreže Facebook vodila izbornu kampanju u periodu preuranjene izborne kampanje.

Odredbom člana 7.1 Izbornog zakona BiH propisano je da je pristalica ove političke stranke Slavka Brezo, aktualna odbornica u Skupštini Opštine Pale i predsjednica Regionalnog odbora Ujedinjene Srpske, putem društvene mreže Facebook vodila preuranjenu izboru kampanju. U periodu preuranjene izborne kampanje zabranjeno je vođenje izborne kampanje u elektronskim, online i štampanim medijima i putem društvenih mreža ili bilo koji oblik javnog oglašavanja kampanje. Ova zabrana ne odnosi se na organizovanje zakonitih zvaničnih skupova organa i događaja političkih subjekata u svrhe koje nisu kampanja.

U članu 1.1a stav 1. tačka 8. Izbornog zakona BiH, propisano je da je „Preuranjena kampanja“ svaki oblik radnji iz kampanje koje preduzimaju politički subjekti u periodu od raspisivanja izbora do perioda zvaničnog početka izborne kampanje.

Odredbom člana 9. stav 1. Pravilnika o medijskom predstavljanju i javnom oglašavanju političkih subjekata u izbornom periodu („Službeni glasnik BiH“, broj 31/24) propisano je da je u periodu preuranjene kampanje političkim subjektima zabranjen svaki oblik radnje iz kampanje koje preduzimaju politički subjekti u periodu od raspisivanja izbora do perioda zvaničnog početka izborne kampanje. Stavom 2. istog člana propisano je da se zabrana iz stava 1. ovog člana odnosi na upoznavanje birača i javnosti sa programom i kandidatima političkih subjekata za predstojeće izbore.

Neosnovani su navodi podnosioca žalbe „*da je dispozitiv pobijane odluke nejasan, jer se ne utvrđuje na koje konkretno objave se Odluka odnosi niti se tačno definise vrijeme njihove objave*“. Naime, u dispozitivu ožalbene odluke jasno se navodi da se političkoj stranci Ujedinjena Srpska primjenom člana 19.9 stav 1., tačka 3) i stav 2. Izbornog zakona BiH izriče novčana kazna jer je odgovorna što je pristalica ove političke stranke Slavka Brezo, aktuelna odbornica u Skupštini Opštine Pale i predsjednica Regionalnog odbora Ujedinjene Srpske, putem društvene mreže Facebook vodila izbornu kampanju u periodu preuranjene izborne kampanje suprotno članu 7.1 Izbornog zakona BiH. Da se radi o preuranjenoj kampanji proizlazi iz činjenice da je Centralna izborna komisija BiH dana 08.05.2024. godine donijela Odluku o raspisivanju i održavanju Lokalnih izbora 2024. godine, a da objava Slavke Brezo datira od 06.06.2024. godine, dakle prije nego je objavljen period zvaničnog početka izborne kampanje. Cijeneći gore navedene odredbe Izbornog zakona BiH, svaki oblik radnji iz kampanje koje preduzimaju politički subjekti u periodu od raspisivanja izbora do perioda zvaničnog početka izborne kampanje smatra se preuranjenom izbornom kampanjom.

Neosnovani su i navodi da „*obrazloženje nijednim svojim dijelom ne navodi kako i na koji način sa vrednovane tvrdnje Ujedinjene Srpske i zašto nijedan od njih nije uvažen*“ iz razloga što je Centralna izborna komisija BiH pobijanu Odluku donijela uvidom u kompletan spis predmeta i sve raspoložive dokaze, a kako se to i navodi u obrazloženju ožalbene odluke.

Suprotno navodima podnosioca žalbe „*da CIK ne obrazlaže ko je neovlašten za podnošenje podneska na osnovu kojeg je pokrenut postupak po službenoj dužnosti, niti na koji način neznani incijator ispunjava uslove za podnošenje incijative*“ govori činjenica da se u obrazloženju ožalbene odluke navodi hronologija provedenog postupka. Naime, u uvodnom dijelu obrazloženja ožalbene odluke, navodi se ko je podnositelj dostavljene informacije, kao i mjesto, vrijeme, sadržaj učinjene povrede odnosno odredbe koje su povrijeđene i njihov počinitelj. Isto tako, jasno se ističe, daje Centralna izborna komisija BiH, imajući u vidu odredbu člana 6.2 stav 1. Izbornog zakona BiH kojom je propisano da birač i politički subjekt čije je pravo ustanovljeno ovim zakonom povrijeđeno, može izornoj komisiji uložiti prigovor najkasnije u roku od 72 sata od učinjene povrede, osim ako ovim Zakonom nije

drugačije određeno, u postupku ispitivanja formalno pravne strane podneska/informacije utvrdila da je isti dopušten, ali da je podnesen od neovlaštenog lica, obzirom da je podnesen od strane Transparency International BiH.

Odredbom člana 6.2 stav 2. Izbornog zakona BiH propisano je da će izborne komisije, po saznanju za učinjenju povredu iz svoje nadležnosti, pokrenuti postupak po službenoj dužnosti protiv političkog subjekta i zaposlenog ili na drugi način angažiranog u izornoj administraciji zbog kršenja odredbi ovog Zakona, dok je stavom 3. istog člana propisano da inicijativu za pokretanje postupka u smislu stava 2. ovog člana može podnijeti pravno ili fizičko lice nadležnoj izornoj komisiji u pisanoj formi, u kojoj je obavezno navesti mjesto, vrijeme, sadržaj tičinjenje povrede i počinioc, Iz navedenog pravilno je CIK BiH predmetni podnesak/informaciju ocijenila kao inicijativu za pokretanje postupka i postupak vodila po službenoj dužnosti.

Nisu osnovani ni navodi žalbe „*da CIK BiH ne daje obrazloženje kako i na koji način period od raspisivanja izbora do perioda zvaničnog početka izborne kampanje predstavlja osnov: za derogiranje ljudskih prava koja podrazumijevaju pravo na izražavanje, zabranu svih aktivnosti političkih subjekta, zabranu profesionalno-humanih aktivnosti na unapređenju zdravlja i zabranu izvršenja međunarodnih smjernica*” iz razloga što je odredbom člana 7.1 Izbornog zakona BiH jasno propisano da je u periodu preuranjene izborne kampanje zabranjeno vođenje izborne kampanje u elektronskim, onlajn i štampanim medijima i putem društvenih mreža ili bilo koji oblik javnog oglašavanja kampanje, kao i da je, u smislu člana 1.1a stav 1. tačka 8) Izbornog zakona BiH, preuranjena kampanja svaki oblik radnji iz kampanje koje preduzimaju politički subjekti u periodu od raspisivanja izbora do perioda zvaničnog početka izborne kampanje.

Takođe, neosnovani su i žalbeni navodi „*da je nužno bilo da CIK BiH utvrdi da su besplatni PAPA testovi program ove stranke, tacno vrijeme kada je sporna aktivnost izvršena i daje navedena objava radnja vođenja i-.boi ne kampanje kao i navodi „ da pobijana odluka ne navodi datum, vrijeme i mjesto načinjenog prekršaja, te da CIK BiH ne utvrđuje tj. ne obrazlaže na adekvatan način da li provođenje akcije besplatnog PAPA testiranja ili isključivo objava ove akcije na Facebook mreži predstavlja povredu Izbornog zakona BiH*”, obzirom da je u ožalbenoj odluci koja je na zakonu zasnovana jasno obrazloženo da je politička stranka Ujedinjena Sipska odgovorna što je Slavka Brezo, aktuelna odbornica u Skupštini Opštine Pale i predsjednica Regionalnog odbora Ujedinjene Srpske, te pristalica političke stranke Ujedinjena Srpska, na društvenoj mreži Facebook, koja je jedna od najpopularnijih internetskih mreža na svijetu, objavila sporni tekst „*Uspješno sprovedena akcija besplatnog PAPA testa. S ponosom vas obavještavamo da je naša akcija besplatnog PAPA testa uspješno spiovedena. Cilj oye akcije bio je omasoviti preventivne preglede i skrenuti pažnju široj jasnosti na značaj PAPA testa. Preventivni pregledi su od vitalnog značaja jer otkrivanje zdravstvenih pi obi crna u icnoj feui mo^e spasiti divote. Rano otkriveni problemi omogućuju pravovremenu i efikasnu medicinsku intervenciju, cime se značajno povećavaju šanse za uspješno liječenje*” . te na istoj istaknula logo političke stranke Ujedinjena Srpska i na taj način vršila preuranjenju izbornu kampanju, čime je prekršila pravila ponašanja u izbornom periodu iz člana

7.1 Izbornog zakona BiH. Naime, imajući u vidu citirane zakonske odredbe kao i sam tekst iz sporne objave, a posebno činjenicu da je istaknut logo političke stranke Ujedinjena Srpska. Slavka Brezo je jasno ukazala da akcija besplatnog PAPA testa ne predstavlja njenu ličnu zaslugu, nego zaslugu političke stranke kojoj imenovana pripada. Dakle, iz svega navedenog proizilazi nesporna činjenica da je objava u svom opisu i sadržaju imala za cilj promociju ove političke stranke za predstojeće Lokalne izbore 2024. godine, a sve s ciljem utjecaja na javnost i birače.

U vezi navoda "da je nužno bilo da CIK BiH utvrdi da je Slavka Brezo kandidat za izbore Ujedinjene Srpske", ističemo da su isti neosnovani jer je odredbom člana 19.9 stav 1. tačka 3) Izbornog zakona BiH propisano da će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 30.000,00 KM kaznit politički subjekt za prekršaj ako on ili njegov kandidat u suprotnosti sa članom 7.1 Izbornog zakona BiH, u periodu preuranjene izborne kampanje, izvrši radnju koja se smatra vođenjem izborne kampanje, dok je stavom 2. ovog člana propisano da će se za prekršaj iz stava 1. ovog člana koje počini pristalica političkog subjekta kaznit taj politički subjekt. Na taj način, iz sporne objave koja sadrži i logo stranke Ujedinjena Srpska, proizilazi da je Slavka Brezo, pristalica Ujedinjene Srpske, postupala suprotno odredbama člana 7.1 Izbornog zakona BiH, obzirom daje na spornoj objavi koja je objavljena u periodu preuranjene kampanje istakla logo političke stranke kojoj pripada, a za sto je odgovorna politička stranka Ujedinjena Srpska, čija je on pristalica, u skladu sa odredbom člana 19.9 stav 2. Izbornog zakona BiH. Da se radi o pristalici političke stranke Ujedinjena Srpska potvrđuje i činjenica da je uvidom u potvrđene rezultate Lokalnih izbora 2020. godine u BiH utvrđeno da je imenovana Slavka Brezo bila predložena kao kandidat za općinskog vijećnika Općine Pale ispred političke stranke Ujedinjena Srpska i da je sa 280 glasova izabrana kao vijećnik ove Općine i u trenutnom je mandatu, iz kojih razloga se u potpunosti može smatrati predstavnikom i pristalicom ove političke stranke.

Obzirom na navedeno, po ocjeni ovog vijeća, pobijana Odluka Centralne izborne komisije BiH je pravilna i zakonita, a žalba neosnovana, pa je istu, primjenom odredbe člana 81 stav 1 Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 19/02 -74/10), valjalo odbiti.

Predsjednik vijeća
Sudija
Mirsada Džindo